

[John Winther]

»I anledning af en artikel i Politiken den 8. november 1977 spørges om, hvorvidt der nogen sinde noget sted i verden er sket det, der i artiklen omtales som en alvorlig ulykke eller et mindre uheld på et atomkraftværk, og hvor mange mennesker der er døde som følge af radioaktivt udslip fra atomkraftværker, i de 25 år der har været produceret elektricitet ved hjælp af kernespaltning«.

(Spm. nr. 142).

Skriftlig begrundelse.

Baggrunden for spørgsmålet er, at vide kredse synes optaget af at informere befolkningen på en måde, der kun kan skabe frygt for atomkraftens konsekvenser. Hvis atomkraften er så farlig, som disse artikler antyder, er de naturligtvis et led i en oplysende virksomhed. Men hvis der i løbet af 25 års virksomhed faktisk ikke er indtruffet livstruende ulykker i forbindelse med radioaktivitet fra atomkraftværker, falder artiklerne vel nærmest ind under begrebet propaganda og bevidst vildledning.

Jeg er klar over, at der står ret betydelige kræfter bag kampagnen mod at gøre den vestlige verden mindre afhængig af olieimporten, og forstår derfor også baggrunden for, at nogen kan ønske at støtte disse kræfter. Men da resultatet vil blive en alvorlig svækkelse af Vesteuropas sikkerhed, selvstændighed og velfærd i løbet af 1980'erne, såfremt disse kræfter får succes, mener jeg, at ministeren som ansvarlig for dansk energipolitik må være interesseret i at fremskaffe præcise svar på mine spørgsmål, så at karakteren af skræmmekampagnen kan blive klarlagt.

Miljøministeren (Niels Matthiasen):

Spørgsmålet er forelagt miljøstyrelsen, der har oplyst, at der hidtil ikke på atomkraftværker noget sted i verden er indtruffet alvorlige ulykker. Der er heller ikke sket mindre uheld med så store udslip af radioaktive stoffer, at det har fået sundhedsmæssige konsekvenser for den omkringboende befolkning, endside ført til dødsfald.

Derimod er der i få tilfælde sket dødsfald blandt ansatte på forsøgsanlæg. Disse dødsfald er sket som følge af direkte stråling fra installationerne på forsøgsanlæggene og er således ikke en følge af egentligt radioaktivt

udslip. Sådanne ulykker er i øvrigt ikke indtruffet den seneste halve snes år.

På atomkraftværker i forskellige lande er der i tidens løb indtruffet en række uheld, som ikke har medført udslip af radioaktive stoffer, og nogle få, som har medført udslip uden betydning for de omkringboendes sundhed og sikkerhed. Som eksempler på sådanne uheld kan nævnes Browns Ferry-branchen i USA i 1975 og Windscale-uheldet i England i 1957. I begge tilfælde var der tale om betydelige materielle skader på værkerne. I forbindelse med Windscale-uheldet var der yderligere tale om udslip af radioaktive stoffer, som medførte restriktioner mod anvendelse af mælk fra køer i det berørte område i en periode på seks uger.

Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at der på atomkraftværker kan ske uheld med udslip af radioaktive stoffer i et sådant omfang, at det vil kunne give sundhedsmæssige konsekvenser for mennesker uden for værket, selv om sandsynligheden herfor er meget lille. Som en yderligere sikkerhedsforanstaltning er det derfor blevet praksis at udarbejde planer for iværksættelse af beredskabsforanstaltninger i tilfælde af sådanne uheld. Disse planer kan, afhængigt af en række forhold, være af større eller mindre omfang og vil bl. a. kunne omfatte evakuering af folk i udsatte områder.

John Winther (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for et klart svar, et svar, som jeg synes sætter hele den kampagne, der for øjeblikket kører, i relief. Ganske mange forsøger jo – og jeg har nævnt i min begrundelse for spørgsmålet en enkelt artikel, der har været i Politiken, og jeg kunne såmænd have taget mange andre frem i den forbindelse – at give det indtryk, vel bevidst vildledende, at atomkraftværkers sikkerhed ikke er forsvarlig, og at der daglig eller meget ofte sker uheld, der medfører dødelig udgang.

Nu har vi fået vide, at der altså rent faktisk i de 25 år, hvor der har været atomkraftværker i drift, ikke er sket uheld på disse værker som følge af radioaktivitet, der har medført dødelig udgang. Det synes jeg sætter tingene på plads, og man kunne vel i og for sig nok en gang imellem undre sig over, at de mennesker, der taler så meget om risikoen